

РЕШЕНИЕ

№ 2081

гр. София, 25.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-В СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и девети март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Анелия Маркова

Членове: Пепа Маринова-Тонева
Георги Стоев

при участието на секретаря Юлиана Ив. Шулева
като разгледа докладваното от Анелия Маркова Въззивно гражданско дело
№ 20221100505564 по описа за 2022 година
за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.258-273 ГПК.

С решение № 20006476 от 22.01.2022 г. по гр.д.№ 27684 по описа за 2019 г. на СРС, Второ ГО, 54-ти състав се: ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявените по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК искове с правно основание чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД във вр. чл. 153 ЗЕ, че в правната сфера на „Топлофикация София“ ЕАД, съществуват следните вземания от Р. Х. Н.: за сумата от 642.66 лева, представляваща цена на потребена в периода от 01.03.2015г. до 16.02.2017г. топлинна енергия в имот, находящ се в гр.София, ул.“****”, за сумата от 44.03 лева, представляваща цена на предоставена в периода от 01.03.2015г. до 30.04.2017 г. услуга дялово разпределение, ведно със законната лихва върху тези суми, считано от 12.03.2018г. до окончателно изплащане на задължението, за които суми по ч. гр. дело № 16559/2018г. по описа на СРС, 54 състав, е издадена заповед за изпълнение на парично

задължение по чл. 410 ГПК, като ОТХВЪРЛЯ тези искове за разликите до пълните предявени размери и периоди, както следва: иска за цена на топлинна енергия- за разликата до пълния предявен размер от 981.14 лева и за периода от м. 10.2014г. до м. 02.2015г. и от 17.02.2017г. до 30.04.2017г., а иска за цена на услугата дялово разпределение- за разликата до пълния предявен размер от 52.50 лева и за периода от м. 10.2014г. до м. 02.2015г.; ОТХВЪРЛЯ предявените по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК искове с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД за признаване за установено, че в правната сфера на „Топлофикация София“ ЕАД, съществуват следните вземания от Р. Х. Н.: за сумата от 150.08 лева, представляваща обезщетение за забава, начислено за периода от 16.09.2015г. до 23.02.2018г. върху цената на топлинната енергия, както и за сумата от 10.35 лева, представляваща законна мораторна лихва за периода от 16.09.2015г. до 23.02.2018г. върху цената на услугата дялово разпределение, за които суми по ч. гр. дело № 16559/2018г. по описа на СРС, 54 състав, е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК.

Срещу така постановеното решение са постъпили:

1-Въззивна жалба от „Топлофикация София“ ЕАД, ищец пред СРС.

Решението се обжалва в частта в която претенциите са отхвърлени като погасени по давност за периода от м.10.2014 г. до м.02.2015 г.

Излагат се доводи за неправилност на така постановеното от СРС, решение в тази му част. Според въззивника СРС не се бил съобразил с действащите за периода ОУ, съответно за м.05.2014 г.- м.07.2016 г. – ОУ-2014 г. и за периода м.08.2016 г.- м.04.2017 г.- ОУ-2016 г. Съгласно чл.32, ал.1 от ОУ- 2014 г. потребителите изпадали в забава, считано от 30-дни след публикуването на Общите фактури на интернет страницата на дружеството. За това публикуване били ангажирани по делото констативни протоколи. Съгласно чл.33 от ОУ-2016 г. задължението за заплащане на стойността по изравнителната сметка възниквало в 45-дневен срок след изтичането на периода за който се отнасят, след което същите изпадали в забава. Сочи, че за процесните Общи фактури, потребителите изпадали в забава, както следва: по фактурата от 31.07.2015 г.- на 01.09.2015 г., по фактурата от 31.07.2016 г.- 15.09.2016 г. и по фактурата от 31.07.2016 г.- на 15.09.2017 г. Именно от тези моменти започвали да текат давностните срокове. Неправилен бил извода на СРС, че не са ангажирани доказателства за спиране или прекъсване на

давността. Съгласно чл.422, ал.1 ГПК искът се считал предявен от датата на подаване на заявлението. Последното било депозирано на 12.03.2018 г.

Иска се от съда да отмени решението в обжалваната му част и да уважи така предявеният иск. Претендира направените разноски.

По въззивната жалба е постъпил **отговор от ответницата пред СРС- Р. Х. Н.**, в който се излага становище за неоснователност на въззивната жалба и правилност на първоинстанционното решение в частта в която претенциите са били отхвърлени като погасени по давност. Претендират се разноски.

Третото лице помагач на страната на ищеца – „Б.“ ООД не взема становище по въззивната жалба.

По допустимостта на въззивната жалба:

За обжалваното решение въззивникът е бил уведомен на 08.02.2022 г., а въззивната жалба е подадена на 15.02.2022 г./по пощата/, следователно същите е **в срока по чл. 259, ал.1 ГПК.**

В частта, в която решението се обжалва, СРС частично е отхвърлил иска по чл.422 ГПК вр. с чл.79, ал.1 ЗЗД вр. с чл.153 ЗЕ.

Следователно е налице правен интерес от обжалване; **въззивната жалба е допустима.**

2- Въззивна жалба от ответницата пред СРС- Р. Х. Н..

Решението се обжалва в частта в която исковете по чл.422, ал.1 ГПК са били уважени.

Излагат се доводи за недопустимост, неправилност и необоснованост на така постановеното от СРС, решение. Сочи, че възраженията ѝ в отговора по исковата молба били основателни, но съдът не ги възприел. Счита, че претенциите на ищеца са недоказани. От страна на ищеца не били ангажирани доказателства – план за обща сградна инсталация. Позоваването на закона и Общите условия не представлявали доказателства. Освен това такива ОУ не били представени. Не било доказано реално потребление на топлинна енергия. Такава била начислена само в счетоводството на ищеца. Не било налице и потребление на топлинна енергия поради което за ответницата не били възникнали задължения. Нямало и договорени условия, за да възникнат такива задължения, нито била представена декларация-заявление. Това, че била клиент не означавало, че следва да заплаща топлинна енергия. Налице

били суми за връщане в полза на ответницата, но ищеца не бил извършил прихващане, което било неправилно. Нито съда, нито вещото лице били извършили такова прихващане.

Иска се в обжалваната му част решението да бъде отменено и исковете отхвърлени като недоказани и неоснователни или да бъде отменено като недопустимо и делото върнато за ново разглеждане. Претендират се разноски.

По въззивната жалба е постъпил **отговор от ищеца пред СРС-**„Топлофикация София“ ЕАД, в който се излага становище за неоснователност на същата и правилност на съдебното решение в частта в която претенциите му по чл.422, ал.1 ГПК са били уважени. Счита, че не са допуснати сочените от въззивницата нарушения на материалния и процесуален закон.

Третото лице помагач на страната на ищеца – „Б.“ ООД не взема становище по въззивната жалба.

По допустимостта на въззивната жалба:

За обжалваното решение въззивницата е била уведомена на 25.02.2022 г., а въззивната жалба е подадена на 11.03.2022 г./по пощата/, следователно същите е **в срока по чл. 259, ал.1 ГПК.**

В частта, в която решението се обжалва, СРС частично е уважил исковете по чл.422 ГПК вр. с чл.79, ал.1 ЗЗД вр. с чл.153 ЗЕ.

Следователно е налице правен интерес от обжалване; **въззивната жалба е допустима.**

По основателността на въззивните жалби:

Съгласно чл. 269 ГПК въззивната инстанция се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част. По останалите въпроси – само доколкото са посочени в жалбата.

След служебно извършена проверка съдът приема, че обжалваното **решение е постановено в допустим процес и е валидно:**

За издадената на 21.03.2018 г. по ч.гр.д.№ 16559 по описа за 2018 г. на СРС, 54 състав, заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 ГПК длъжницата е уведомена по реда на 18.04.2018 г.

Възражение по чл.414 ГПК е подадено на 25.04.2018 г./по пощата/.

На заявителя е било указано, че може да предяви иск за сумите по

заявлението в 1-месечен срок. Тези указания са му съобщени на 18. 04.2019 г.

Исковата молба е подадена на 17.05.2019 г. , т.е. в срока по чл.415 ГПК.

По доводите във въззивната жалба:

За да постанови решение в обжалвания смисъл, СРС е приел, че по арг. от чл.153 ЗЕ и съобразно представените по делото документи за собственост, ответницата се явявала потребител на топлинна енергия. От събраните по делото писмени доказателства, както и от заключението на съдебно-техническата експертиза се установявало, че ап. на който ответницата е собственик, се намира в сграда ЕС, както и, че същата е топлоснабдена. Индивидуалното измерване на потреблението на ТЕ и разпределението на разходите за отопление и топла вода през процесния период било извършвано от конституираното като трето лице помагач на страната на ищеца- „Б.“ ООД. От заключението на съдебно-техническата експертиза се установило, че за процесния апартамент е налице индивидуален апартаментен топломер. За процесния период отопление за имота не било потребявано и съответно не било начислявано задължение, вкл. и за БГВ. Начислявана била единствено ТЕ за отопление на общите части на сградата, както и ТЕ, отдадена от сградна инсталация. Последната се начислявала съобразно съотношението между отопляемия обем на имота и отопляемия обем на сградата. Изрично вещото лице било посочило, че технологичните разходи са отчислени за сметка на ищеца. Въз основа на представените свидетелства за метрологична проверка вещото лице било констатирало, че общият топломер е бил годно СТИ за периода до 16.02.2017 г. При това положение за периода от 17.02.2017 г. до края на исковия период 30.04.2017 г. общият топломер бил без необходимото свидетелство за годност. Вещото лице изчислило, че за този период стойността на припадащата се на ответника ТЕ възлизала на сумата в размер на 73,26 лв. При съобразяване със спецификите на конкретната сграда и изравнителните сметки, вещото лице достигнало до извода, че стойността на припадащата се ТЕ за процесния период за отопление на общите части и отдадена ТЕ от сградната инсталация възлизала на сумата от 981, 20 лв., респ. на сумата от 907, 94 лв. – за периода до 16.02.2017 г. СРС е възприел вторият вариант на заключението, т.е. с приспадане на сумата в размер на 73,26 лв.

По отношение на сумата, представляваща стойност на услугата дялово разпределение ответницата не била възразила в отговора по исковата молба.

Тази претенция била доказана в размер на 52,50 лв.

По възражението за давност е прието, че вземанията са периодични поради което се погасяват с кратката тригодишна давност съгласно чл.111, б.„в“ ЗЗД. От ищеца се претендираше вземане за периода от м.10.2014 г. до м.04.2017 г. За този период били в сила ОУ-2014 г. – за периода м.10.2014 г. до 26.06.2016 г. и ОУ-2016 г. за периода от 27.06.2016 г. до 30.04.2017 г. По отношение на задълженията при действието на ОУ-2014 г. е прието, че потребителят изпада в забава единствено при неизпълнение на задължението по общата фактура, относима към целия отчетен период, в случай, че не погаси сумите по нея в 30-дневен срок от публикуването ѝ на интернет страницата на продавача. По отношение на задълженията при действието на ОУ-2016 г. е прието, че потребителят изпада в забава единствено по отношение на сумата по изравнителната сметка, в 45-дневен срок след изтичането на периода, за който се отнася задължението. При съобразяване на горните ОУ съдът е достигнал до извода, че вземанията за стойност на ТЕ и за дялово разпределение за периода от м.10.2014 г. до м.02.2015 г. са погасени по давност. За да достигне до този извод СРС е посочил, че клаузата на чл.33, ал.1 и ал.2 от ОУ-2014 г. са нищожни по арг. от чл.146, ал.1 ЗЗП вр. с чл.143, ал.1 ЗЗП, тъй като водели до значително неравновесие между страните по спора и нарушавали принципа на добросъвестност. Затова се прилагало правилото на чл.69, ал.1 ЗЗД, т.е. задължението ставало изискуемо веднага, т.е. на първо число на месеца следващ месеца на потреблението. При това положение за м.02.2015 г. срокът за изпълнение бил изтекъл на 01.03.2018 г., т.е. 11 дни преди подаването на заявлението по чл.410 ГПК. От страна на ищеца не били ангажирани доказателства за спиране или прекъсване на давността. При това положение непогасени по давност били задълженията за периода от 01.03.2015 г. до 16.02.2017 г. за който период, съгласно заключението на СТЕ, задължението възлизало на сумата от 642, 66 лв. за ТЕ и за периода от 01.03.2015 г. до 30.04.2017 г. относно стойността на услугата за дялово разпределение- за сумата от 44,03 лв. като последната е определена по реда на чл.162 ГПК. За разликите до пълния предявен размер претенциите са били отхвърлени.

Относно лихвата за забава за задълженията за ТЕ при действието на ОУ-2014 г. е прието, че потребителят изпада в забава след покана по арг. от чл.84, ал.2 ЗЗД. Относно тези при действието на ОУ – 2016 г. също е прието,

че е необходима покана, тъй като общите фактури били съставени след предвидения в същите ОУ 45-дневен срок. Затова правилото на чл.33, ал.4 от ОУ не можело да се приложи. По идентичен начин СРС е подходил и относно изпадането в забава на потребителя за задължението, представляващо стойност на услугата дялово разпределение. Затова като краен извод е прието, че вземането по чл.86, ал.1 ЗЗД е неоснователно.

Софийски градски съд, действащ като въззивна инстанция приема следното:

С оглед доводите във въззивната жалба, подадена от ответницата пред СРС, първото спорно обстоятелство е дали същата дължи на ищеца стойността на ТЕ за общи части и тази отдадена от сградната инсталация.

Съдът приема за установено по безспорен начин, че притежавания от ответницата, апартамент се намира в сграда етажна собственост.

Съгласно чл. 38, ал. 1 ЗС при сгради в режим на етажна собственост общи на всички собственици са земята, върху която е построена сградата, дворът, основите, външните стени, вътрешните разделителни стени между отделните части, вътрешните носещи стени, колоните, трегерите, ...стълбите, площадките, покривите и др., които по естеството си или по предназначение служат за общо ползване.

Противно на сочено от въззивницата, от писмените доказателства представени от третото лице помагач по делото, е видно, че партидата за процесния апартамент, с аб. № 381616, е на нейно име, виж л.68 по делото пред СРС. Доколкото същата не е ангажирала доказателства да се е разпоредила с апартаментите по нот.акт № 58, дело 268 от 2000 г., най-вече с процесния, то по смисъла на чл.153, ал.1 ЗЕ същата се явява т.нар. „битов клиент“.

Формулярите за отчет са подписани от клиента и липсват възражения срещу отчетеното количество, виж л.71 и следв. по делото пред СРС.

Според тези отчети, видно от заключението на вещото лице по допуснатата, изслушана и приета по делото съдебно-техническа експертиза, за процесния период в процесния имот ТЕ се отчита с 1 бр. апартаментен топломер с № 578914. ТЕ за БГВ се отчита по показанията на 1 бр. водомер за топла вода в имота. Въз основа на представените отчети, вещото лице е достигнало до извода, че абоната е осигурил достъп за отчет на топломера и

водомера. За процесния период ТЕ за отопление на имота не се ползва. Не се ползва и ТЕ за БГВ. Начислените суми представляват стойност на ТЕ, отдадена от сградна инсталация, както и ТЕ за отопление на общите части – стълбище. Същите са разпределени между всички абонати в сградата пропорционално на пълните отопляеми обеми на имотите като този на ответницата е с пълен отопляем обем 334 куб.м.

Съгласно чл. 153 ал. 6 от ЗЕ потребителите в сграда етажна собственост, които спират топлоподаването към отоплителните тела / радиаторите/ в имота си, остават потребители на топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация и от отоплителните тела в общите части на сградата. В приетото на 25.05.2017 г. от ОСГК на ВКС ТР № 2/2016 г. е посочено по отношение на доставката на централно отопление в сградите под режим на етажна собственост, че искането за услугата се прави не от всеки отделен етажнен собственик (той не би могъл да получи енергията, без да ползва сградната инсталация като обща част), а от мнозинството етажни собственици, които по общо правило могат да вземат решения дали и как да бъдат използвани общите части. Потребител на услугата е цялата етажна собственост, затова титулярът на права върху отделни обекти може да откаже заплащането на доставено против волята му централно отопление в тези обекти, но не може да откаже (съгласно решение на Конституционния съд № 5/ 22.04.2010 г. по к.д.№ 15/ 2009 г.) заплащането на отдадената от сградната инсталация или от отоплителните уреди в общите части енергия при доставката на централно отопление в сградата.

В този смисъл е и прието от СЕС по съединени дела № № С-708/17 и С725/17.

Следователно, неоснователно е оплакването, че въззиваемият не е установил размера на реално потребената топлинна енергия.

Относно довода във въззивната жалба на ответницата, че нито СРС, нито вещото лице било съобщило, че са налице суми за връщане, въззивната инстанция констатира, че противно на соченото, такова съобразяване е сторено – това се установява от т.4 от заключението на СТЕ, виж л.81 и мотивите на съдебното решение на с.4, абзац първи.

При това положение, в частта в която в полза на ищеца срещу ответницата е признато вземане в размер на 642, 66 лв.

първоинстанционното решение е правилно и като такова ще бъде потвърдено.

Относно дяловото разпределение:

Всички дейности и обществени отношения, свързани с доставката на топлинна енергия са регулирани от секторното законодателство в областта на енергетиката, което обуславя и особеностите на възникването и осъществяването на услугата по дялово разпределение на топлинната енергия.

От друга страна, съгласно чл. 186 ЗЗД разносните по договор за продажба са за сметка на купувача.

Съгласно клаузите на чл. 36 от ОУ от 2014 г. и чл. 10 от Общите условия на договорите между "Топлофикация София" ЕАД и търговец /в случая третото лице помагач на страната на ищеца/ за извършване на услугата дялово разпределение на топлинна енергия между потребители в сграда - етажна собственост, сумите за дялово разпределение се заплащат от потребителите на продавача, който от своя страна заплаща цената на услугите на дружествата за дялово разпределение. В този смисъл са и ОУ-2016 г.

Дяловото разпределение на топлинна енергия /ТЕ/ се извършва възмездно от продавача по реда на чл.61 и следв. от Наредбата за топлоснабдяването или чрез възлагане на търговец, избран от клиентите в СЕС- чл.22,ал.1 от ОУ.

Съгласно чл.36,ал.1 от ОУ купувачите заплащат стойността на услугата дялово разпределение. Същата клауза на ОУ сочи, че стойността се формира от цената за обслужване на партидата, включваща изготвяне на изравнителна сметка, както и цената за отчитане и обработка на данните на един уред за дялово разпределение и броя на уредите в имота на клиента.

В края на всеки отоплителен сезон се изготвят изравнителни сметки от търговеца, избран в СЕС, въз основа на отчитането и обслужването на партидата се издава фактура за предоставената услуга топлинно счетоводство.

Видно от писмените доказателства по делото /пред СРС/ между ЕС и третото лице помагач по делото е бил сключен договор за доставка и монтаж на апартаментни топломери и извършване на услугата „топлинно счетоводство“ чрез системата за индивидуално отчитане и разпределение на

ТЕ, л.17 и следв. по делото пред СРС, което е сторено въз основа на взето решение на ОС на ЕС.

Противно на соченото от въззивницата, по делото /пред СРС/ освен горния договор, е представен и договора между ищеца и третото лице помагач, виж л.30 и следв. от делото пред СРС.

При това положение, в частта в която в полза на ищеца срещу ответницата е признато вземане в размер на 44, 03 лв. първоинстанционното решение е правилно и като такова ще бъде потвърдено.

Второто **спорно** по делото е обстоятелство погасени ли са вземанията по **давност** по начина, приет от първоинстанционния съд /въззивна жалба на ищеца/.

Действително, задължението за плащане на ползваната ТЕ е периодично, тъй като касае повтарящи се през определен период от време еднородни задължения и съгласно чл.111, ал.1, б."в" ЗЗД се погасява с 3-годишна давност. В този смисъл е и приетото в ТР № 3/2011 г. на ОСГТК на ВКС.

В случая исковата молба е предявена на 12.03. 2018 г., арг. от чл.422, ал.1 ГПК, а претендираният период по отношение на стойността на потребената ТЕ е от 01.10.2014 г. до 30.04.2017 г.

При това положение изводът на СРС, че вземанията за периода м.10.2014 г.- м. 01.2015 г. са погасени по давност е правилен.

По отношение на м.02.2015 г. съдът приема, че вземането не е станало изискуемо „веднага“, т.е. на 01.03.2015 г. по правилото на чл.69, ал.1 ЗЗД на което СРС се е позовал.

По изравнителната сметка за този период, обаче, резултатът е сума за възстановяване в размер на 34,78 лв., виж съобщението към данъчната фактура за периода м.07.2014 г.- м.03.2015 г./л.25/, изравнителната сметка на л.68, представена от ФДР и заключението на съдебно-техническата експертиза, т.3 /л.80 пред СРС/.

При това положение въззивната инстанция приема, че в частта, в която СРС е отхвърлил претенциите на ищеца по чл.422 ГПК вр. с чл.79, ал.1, предл.1 ЗЗД за периода от м.10.2014 г. до м.02.2015 г. е правилно и

като такова ще следва да бъде потвърдено.

Относно претенциите по чл.422, ал.1 ГПК вр. с чл.86, ал.1 ЗЗД във връзка с обезщетението за забава за заплащането на стойността по двете, присъдени от СРС, главници, с оглед изрично посоченото във въззивната жалба на „Топлофикация София“ ЕАД, че първоинстанционното решение се обжалва само в частта в която претенциите на ищеца по чл.422 ГПК вр. с чл.79, ал.1, предл.1 ЗЗД, са приети за неоснователни като погасени по давност, настоящата инстанция не се произнася; същите не са предмет на въззивното производство.

Поради съвпадане на крайните изводи на двете съдебни инстанции в обжалваните му части първоинстанционното решение е правилно и като такова следва да се потвърди.

По разноските:

Пред първата съдебна инстанция:

При този изход на спора първоинстанционното решение не търпи промяна в частта за разноските.

Пред въззивната инстанция:

При този изход на спора **на въззивниците разноски не се следват.**

Водим от горното СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 20006476 от 22.01.2022 г. по гр.д.№ 27684 по описа за 2019 г. на СРС, Второ ГО, 54-ти състав **в частта**, в която се: **ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО** по предявените по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК искове с правно основание чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД във вр. чл. 153 ЗЕ, че в правната сфера на „Топлофикация София“ ЕАД, съществуват следните вземания от Р. Х. Н.: **за сумата от 642.66 лева**, представляваща цена на потребена в периода от 01.03.2015г. до 16.02.2017 г. топлинна енергия в имот, находящ се в гр.София, ул.“****”, **за сумата от 44.03 лева**, представляваща цена на предоставена в периода от 01.03.2015г. до 30.04.2017 г. услуга дялово разпределение, ведно със законната лихва върху тези суми, считано от

12.03.2018г. до окончателно изплащане на задължението, както **и в частта** в която се: ОТХВЪРЛЯТ тези искове, както следва: иска за цена на топлинна енергия- за периода от м. 10.2014г. до м. 02.2015г. и иска за цена на услугата дялово разпределение- за периода от м. 10.2014г. до м. 02.2015г., за които суми по ч. гр. дело № 16559/2018г. по описа на СРС, 54 състав, е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК, така **и в частта** за разноските.

Решението е постановено при участието на трето лице помагач на страната на ищеца – „Б.“ ООД.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване, арг. от чл.280, ал.3 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____